

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor.
Fél évre 4 .

Egészévre 8 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyiltéri közlemények mérsékelt áron számíthatnak.

Néprajz.

A néprajz, mely a legtágabb értelemben vendő: sociologia, anthropologia, őstörténet, ethnologia, ethnographia, folklore, a nép élete, mindennemű hagyományai, hiedelmek, szokásai, nyelve, művészete, ipara, a népelet használati tárgyai stb. a legfontosabb és legérdekesebb tanulmányok egyike.

A népelet és néplelek vizsgálása fontos, mert a magasabb önismeret s így a nemzeti tökéletesedés és szerves haladás egyik alapfeltétele, a nemzeti lét biztosításának egyik főeszköze. És rendkívül érdekes, mert mi érdekelhetné jobban az embert, mint az ember maga és mi lehet érdekesebb a nemzetre nézve annál, a mi megadja nemzeti jellegét.

A népelet tanulmányozása különösen érdekes és fontos nálunk, ahol annyiféle népelemet egyesít nemzetté a közös haza és hagyomány, a hol a faj, nyelv, vallás szerint különböző népek lelkületét kutatva, azt fogjuk találni, hogy legfőbb eszményeik még is egyezők; a hol az ezeréves kölcsönhatás annyi közösséget fejtett ki. De e tanulmányozás nagyon sürgős is, mert az eredeti sajátságok, az ősi hagyományok, a nemzeti jelleg e becses kincsei, rohamosan kallódnak az általános modern műveltségnek mindent kiegyenlítő hatása alatt.

Azonban él még hazánkban sok ősi hagyomány, öröklő vonás, a népelet eredeti sajátsága. Ezt összegyűjteni, megmenteni elsőrendű erkölcsi

kötelessége a nemzetnek, életérdeke, létfenntartási eszköze minden fajnak. A kutatást ki kell terjeszteni az egész országra, annak minden félreeső kis helyére, minden legkisebb népelemre. A nagy feladat csak úgy oldható meg, ha az egész nemzet és minden népfaja részt vesz önmagának megvizsgálásában, mondhatnók: telfedezésében. Megkönnyíti a nagyhatású cél elérését, hogy a legsürgősebb és legfontosabb munka a gyűjtés, nem hárul kizárólag a szaktudósokra, hanem hasznosan közre működhetik benne minden értelmes ember.

Nagy szolgálatot vélünk tenni a nemzeti kultúrának sőt az általános tudománynak is, mely a népeletnek jelenségére nézve épen hazánkból nyerhetné anyagának kiegészítését, megvilágítását, midőn felkérjük olvasóközönségünket, hogy minél több néprajzi anyagot gyűjteni s azt lapunk útján nyilvánosságra hozni szíveskedjék. E szakba vágó közlemények nagyban előmozdítják a békét, egyetértést, mert ha népfajaink jobban megismernek önmagukat és egymást, könnyebben belátnak, hogy mindnyájan testvérek, a közös haza édes gyermekei, az emberiség egyenértékű tagjai.

Mivel azonban lapunk terjedtségének szűk körénél fogva, a szakemberek nagyon nehezen, vagy épen nem tudnának e becses közleményekhez hozzáférni s így gyakran teljesen nyomtalanul és haszontalanul vesznek el a népismeretre és tudományra nézve, lapunk tudós barátja Dr. Hermann Antal, a magyar néprajzi társaság titkárjának szíves ígéretét birjuk, hogy az általa szerkesztett néprajzi folyóiratban mind eme közleménye-

ket pontosan felsorolja, bírálva ismerteti, a fontosabbakat kivonatosan avagy egész terjedelmében közli s hason irányú külföldi lapok részére német, francia, angol, olasz fordításban megküldi s az eredeti közleményeket a Magyar Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának fogja átadni; a szerzőnek pedig megküldi folyóiratának azon részét, melyben szó van az illető közleményről.

Ezen eljárás által, meglesz a szerzőknek az a biztos tudatuk, hogy munkájukról tudomást vesz a szaktudomány. Minden szakember így könnyen hozzá juthat az őt érdeklő, pontosan regisztrált néprajzi közleményhez és megszerezheti az eredeti forrást; a hazai vizsgálat eredményei fordítás és kivonat révén azonnal az általános tudomány közkecséivé válnak, mivel az összes külföldi szakkörök figyelemmel kísérik a jelzett közleményeket miáltal nagy hasznót szerzünk a hazai tudománynak és kellően érvényesítjük a külföld előtt. Így lesz maradandó becsüvé az a mi talán nyomtalanul elenyészett volna. Ily nagy terjedelemben való ismételése helyi viszonyainknak tetemesen hozzá járulhat községünk és vidékünk jó hírnevének a külföldön való megismeréséhez. A szerzőknek pedig alkalmuk lesz megismerkedni szakembereknek dolgozatukról való véleményével és közvetlen érintkezésbe lépni nem csak a szakfolyóiratokkal, hanem esetleg más szakkörökkel is a mi igen tanulságos lehet rájuk nézve.

Mindez kétségtelenül hozzá fog járulni a hazai néprajz fellendüléséhez.

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

APRÓ FOTOGÁFIÁK.

A szalmaözeveg férjek.

Nem tehetek másként. Ha felesaptam a hét krónikásának, hát meg kell rögzítenem a kiválóbb mozzanatokat. Irni lehetne akár kötettszámmra. A szalmaözeveg férjek bőséges anyagot szolgáltatnak hozzá, csak válogatni kell az érdekesebb témákban.

Nagy latrok ezek a szalmaözeveg urak. Pedig vannak most Petrozsényben tucatszámra, akik a saját üdülésükre fürdőzni, vagy rokonokat látogatni küldték a feleségeiket, kiknek szent fogadalmat tettek, hogy napoként irnak levelet s tudatják életük nemesebb és szebb felével, hogy mi történik itthon az ő távollétük ideje alatt. És ez olyan elengedhetlen kötelesség, a mely ellen véteni nem lehet, nem szabad. Ezzel tesznek biznyságot arról, hogy mily ragaszkodással viseltetnek kedves feleségeik iránt.

Hétfőn beállított hozzám az én Ignótus barátom s kért, hogy írjak neki egy szép, ömlengő levelet, mert ő már igazán nem tud mit írni. Pár szóval jelezte, hogy milyen tenorban: zengjen a levél hűségéről, szerelemről, a viszontlátás utáni epedéskéről stb.

Megígérttem neki azt is, hogy letisztáztatom.

Hálásan megköszönve szívességemet eltávozott azon kijelentéssel, hogy estére a vendéglőben aláírja a levelet s megkezdi a borítékot, hogy legalább az legyen a saját kezzeirása.

Alig távozott, jött Piktör barátom s szerénykedve bevallotta, hogy bizony őneki az írás-mesterség, külön-

nösen a fogalmazás nem erős oldala. Aztán meg azt is ohajtaná, hogy legyen a levél busongó. Telve panaszszal az egyedüllét miatt stb. Meghívott pezsgőzésre estére a vendéglőbe s kért, hogy tisztáztassam le a levelet s ő csak aláírja és megezimezi.

Természetesen, ezt is megígérttem.

Hasonló kéréssel fordult hozzám Fehér barátom. Neki is ugyanazon kötelező ígéretet tettem mint a másik kettőnek. És ő megígérte, hogy estére a pezsgőzésnél elhuzattja a kedvencez nótáimat

Felvirradt végre a dicső nap

Az-az ráborította sötét fátyolát az alkony a nyüzsgő élet csendesült birodalmára. A máskor szerényen pislogó utcái lámpák nem boszantották álmatag bágyadsággal a járó-kelőket, a kik, mintha összebeszélték volna, egyenként osontak be a vendéglő kapuja alatt.

Bent az étteremben szólt a cigányzene. Az alkalmatlan abonensek és más elemek már eltávoztak, csak az összetolt két sarokasztalnál fokozódott a hangulat.

— Tyhü! A rézangyalát, tizenhároman vagyunk, ezt nem szeretem, mondá a társaságnak egyik tagja. Nem vagyok ugyan babonás, de a 13-as számot szerencsétlenségnek tartom.

Ebben a pillanatban lépett be Ignótus barátunk....

— Éljen! Éljen! Isten hozott! Elhárítottad a szerencsétlenséget. Hol az ördögbe is késtél olyan sokáig? — Meg kellett várnom, míg a kis lányom elalszik, nehogy elárulja, hogy este távoztam hazulról.

— „Gyáva vitéz, hát minek élsz;”

Hogyha egy kislánytól is félsz?”

Ezt a rögtönzést a társaság egyik tagja cselekedte meg, amiért zajosn megéljenzék.

— Nem a kis lánytól félek én, hanem a feleségemtől, a kinek a kis csacska elárulhat. Mentegetődzék a tizennegyedik szalmaözeveg.

Erre aztán a tizenháromak falrengető hohotába törtek ki:

— No, te papushós! Te ugyan jól bevagy dreszszirozva. Ezer kilométerre van a feleséged s még is remegsz tőle. Adjon Isten jobb erkölcsöt!

Összekocczantak, csengtek a habzó poharak, a cigány huzta s a társaság énekelte:

— „Hogy engem egy asszony

Ekzereziroztasson:

Olyan nincs a sifonérba.”

— Éljen az arany szabadság! kiáltották hadonázva, majd a székekre s asztalokra ugrálva.

Hozzám jön Piktör barátom s kérdezi, hogy kész-e a levél? Mikor a zsebemből kiakartam venni, kihívott a másik szobába s ott felolvastam neki.

A levél így kezdődött:

— „Édes Boldogságom!

Mióta távol vagy, azóta érzem igazán, hogy mi vagy Te nekem. Most tapasztalom, hogy nélkülöd nem tudnék élni . . .

— Elég, látom hogy egészen az én ohajtasom szerint van írva. Tudom, hogy ügyes ember vagy, megnyugsom s bízom benned. Add ide, aláírom.

— Hát a czimzés?

— Kérlek ezimezd meg és küld el holnap reggel.

Alig tértünk vissza a terembe, előbb Ignótus, majd Fehér Barátom titkolódzva hívtak a szomszéd szobába külön-külön.

Nekik is felolvastam a levél bevezetését, de egyiknek se volt türelme végig hallgatni. Sietve aláírták

Vidéki levelezés.

Déva, 1904. jun. 30.

Zenevizsga. Mult hó 26-án Schulez Józsefné zene-tanítónő tartotta meg tanítványaival a szokott évszáz vizsgahangversenyét. Igazi élvezetet szerzett a gyermekek játéka, mely egyaránt tanuskodott az ő szorgalmuk, mint tanítónőjük kitűnő vezetése felől. A program 25 számból állott és II. ciklusra volt osztva. Mindnyájan egyenkint dicséretet érdemelnek, mert még a kezdők is igen szépen, elfogulatlanul játszottak, de igen hosszúra nyúlta értesítésünk ha mindenkit külön méltányolnánk, így hát csak a kiválóbbakat említjük külön fel. Az első ciklusba a kezdők játszottak. Ezek közt nagy feltűnést keltettek a kis Zeitliger Olga és Deutsch Alice, akik együtt Bayertől „Lesz deusz élvész” 4 kezes darabot továbbá 2 kezes darabjaikat is oly jól játszották, hogy valóban bámulni lehetett, hogy 8 hónap alatt, hogy lehet ilyen eredményt felmutatni. Ilyen hatásosan fejezték be az első ciklust a Veress nővérek négykezes darabjukkal melyet kotta nélkül kitűnően játszottak. A II. ciklusba a legjobb játékos Roth Irénke, aki már nem is úgy játszik mint egy tanítvány, hanem mint egy kész művész. Moszkovszkytól játszott egy bájos és felette nehéz „Valse”-t tökéletesen és Chován „Magyar táncok”-ból 4 kézre, tanítónőjével. Szűnni nem akaró taps követte briliáns játékát. Ugy látszik méltó nővére lesz Irénnek, Jolán, mert még csak 2 éve tanul és már elérte azokat akik négy éve játszanak. Mendelsohn nehéz Roudóját játszotta nagy tetszés mellett. A második legjobb játékos Brüz Riza, ki Gaál I. rapsodiáját adta elő sok érzéssel és gyönyörű gyakorlatossággal. Ezzel is nagy tapost aratott, de nem kevésbé 4 kezes darabjával is mit Zeitler Bertával adtak elő, igazán nagyon szépen, szintén Chovántól játszottak. Zeitler Berta 2 kezes darabjával is nagy tetszést aratott (Acher „Trai naur”) Külön felemlítést érdemelnek a haladók közül Bordenast Annus, ki Chopin egy örök-szép valcerjét, Lieller Irma ki Oesten egy mutatós darabját és Angyalóti Gizi ki H. Venczel egy csinos darabját egész szépen adta elő. Veres Alice, Veress Edit és Kone Tinike is igen szépen játszottak. Méltó elismerés jutott osztályrészül Nehéz Margitkának egy szép zongora játékáért — Weber, „Felhívás a keringőre” — de még inkább gyönyörű szavataért; Mindenkit meglepett, hogy mennyi érzéssel mondotta el „Rákocsi lo-bogója” című hazafias szép költeményét. Méltó partnerei voltak Brüz Riza ki zogorán és Roth Irén harmoniumon kísérték. Oly tökéletesen adták elő ezt a nehéz, szép melódramát, hogy bármely nagy hangver-senyen is a legkényesebb közönség előtt sikert aratná-nak. Kellemes változásul szolgált a sok zongora szám közt Török Gizi csinos cimbalom játéka — Gyerme-

sök is megbíztak a czimzéssel és leveleik elküldésével.

Hiába kérleltem őket, hogy hallgassák meg végig, ők már a bevezetésből, a megszólításból következ-tettek a levél egész tartalmára. Természetesen egyik sem tudott a másik levélről.

Virradóra szolt a kakas. A kelő nap sugárai be-löpödtek a függönyök redői mellett, mikor a szalma-özvegyek társasága oszladozni kezdett. A kasszatündér mámorosan prezeidált az asztalnál s ingerlő szemérme-tességgel tiltakozott a fiatal és étebbé búsik bizal maskodása ellen, daczára annak, hogy már mindegyikkel tegeződött.

Még egy „Szent János áldása” még egy bucsudal és az esteli összejövetelre tett szent fogadás, és bal-lagot, botorkált, baktatott, dölöngelt ki-ki hazafelé.

Első gondom volt még délelőtti postára adni a három, szóról-szóra egyező levelet feladni a czimzet-teknek, kik ugyanazon fürdőben sajnálkoznak az ő férjeiken, akik minden nap keservesnél-keservebb le-vélben panaszkodnak, hogy az örökkévalóságnál más-fél méterrel hosszabb az a pár hét, amióta a várva-várt kis feleségük fürdön van. Talán ki se bírják még azt a négy hetet, melyet az orvos üdülésre, egészségük helyreállítására kiszabott. De azért megjegyzik, hogy bármily nehezükre esik is, itt az édes kis feleség leg-drágább egészségéről lévén szó, — csak maradjanak ott.

A megrendelésre készült levelek egyszerre ér-keztek a fürdőző, szép asszonyokhoz, kikről szinten megfogunk emlékezni, mert most egy szenzációs ese-ményről kell még említést tenni. És ez az, hogy:

„Sülyed az előljáróság.”

Az utóbbi időben odairányul az illetékes ténye-zők legfőbb törekvése, hogy rohamosan fejlődő köz-

Symphonia Reineckétől — fejezte be a kellemes dél-utánt. Gyönyörűség volt nézni és hallgatni, hogy milyen szépen egyöntetűen, milyen szögörü taktusba játszik a 25—28 gyermek. A legnagyobb meglepéssel távo-zott a szép számú előkelő közönség.

Egy jelen volt.

Záró-vizsgák a lupényi áll. népiskolában.

Az évszáz vizsgálatok — úgy a rendes, mint az ismételő tankötelesek részéről, a következőképen folytak le: június hó 20-án d. e. I. leány és fiú osztály.

- „ 21-én „ II. „ „ „
- „ 22-én vallásvizsgák.
- „ 23-án d. e. III. vegyes osztály.
- „ 24-én „ IV. V. és VI. vegyes osztály
- „ 26-án ismétlősök.

Ezek a vizsgálatok az Urikány-Zsilvölgyi magyar Köszvénya r. t. által ujonnan épült és a jelen kor-szaknak minden tekintetben megfelelő, céltudatos elren-dezéssel bíró iskola helyiségben tartattak meg.

Hála érte az isteni Gondviselésnek és azoknak, kik eme igazán diszes cultur-palota létesítésén fáradtak; — de meg is volt az eredménye!

Ime! Az elválasztott tanerők egy közös, a nép-nevelés áldásos csarnokában concentrálódtak; a tan-erőkben az oktatás-nevelés iránti nemes verseny hat-ványozódott, és ugyancsak a tanítótisztület fáradhatatlan szorgalma, ernyedetlen buzgalma, valamint tanítványaik-nak könnyed és értelmes, bátor és ügyes felelete vívta ki nagyrabesült Gondnokságunknak teljes elismerését.

Legyen ezért üdvözölve Sztojka Béla, a Kiválóan gazdag ismeretekkel, nagy paedagogiai tapasztalatokkal és tudással bíró állami igazgató tanító, és legyen üd-vözölve a hat tagból álló tanító-testület!

Az elnöki tisztet Nagytekinetű Dr. Kálmán János, egyszersmind gondnoksági elnök teljesítette, ki jelen alkalommal is majdnem egy évtizedes működése után, ugyanezzel a kitartással, fokozott érdeklődéssel és nemes intentióval viseltetett tanügyeinknek még legcsekélyebb momentumai iránt is.

Több gondnoksági tagnak, érdeklődő szülőknek és vendégnek jelen volt, — kiknek arcán a talpra-esett feleletek után látni öröm sugárzott — és va-lamennyiüknek teljes elismerése legszebb jutalma vala a jól kihasznált munkának. A testület tehát jól vé-gezte kötelességét, de vajjon mélyen tisztelt Dr. Kál-mán János gondnoksági elnök mit tett? Többet köte-lességénél! Közlekeny volta, buzgó szava, mindenre kiterjedő figyelme, éber szeme, rendkívül bő tapasztat-latainál és ismereteinél fogva is, nagyot lendített a lu-pényi tanügy terén. Ott láthatni őt mindig az első-k között, s itt is mint legelső, mint vezér tűnik fel.

ségünk adminisztrációját tökéletesebbé, minél moder-nebbé tegye. És akkor, midőn fennen hangoztatjuk, hogy szemlétemost haladunk az ohajtott cél felé, villám gyorsasággal terjedt el a héten egész Petrozsényben az a szálló-ige, hogy: „sülyed az előljáróság.” Szájrol-szájra adták a megdöbbentő hírt, melyhez ki-ki igye-kezett minél szenzációzusabb kombinációkat fűzni.

Beszélték botrányos sikkasztásról. De ennek a képtelen híresztelésnek csakhamar szárnyát szegte az a szomorú köztudat, hogy nines mit sikkasztani.

Kalands történeteket kalportált a merészebb fan-tázia. Ezeknek is véget vetett az a nem éppen hízegő megjegyzés, hogy: ez is ki van zárva.

Valaminek mégis lenni kell a dologban, mert ré-mülten futkostak a községházánál az „urak.”

És ez igaz is volt.

Nem volt alap nélküli és túlzott a híresztelés, mert bizony kevés híja volt, hogy az egész előljáróság bör-tönbe nem került.

Megesett ugyanis az a szomorú eset, hogy a köz-ség házában nagy robajjal lezuhant a szobák padozata a gerendázat alatt és csak a párnafák meg a vékony felső deszkák maradtak épen. Alul, a börtön- s egyéb helyiségekbe omlottak a korhadt gerendák és deszkák darabjai. Inogtak a bútorok a hivatalhelyiségekben s a folyosóra futottak remülten az előljárók s hivatalnokok.

No, de az ijedségnél egyéb baj nem történt. Az építői lelkiismeretesség nagyobb dicsőségére két év alatt tönkre ment gerendázatot ujjakkal pótolják s addig is az ideiglenes támasztékokon szilárd alapon áll az elő-ljáróság, melynek sülyedni nem szabad semmi

Aron.

Tettei teszik őt azzá. Adja az Ég, hogy Dr. Kál-mán János úgy az iskola-ügy, mint a lupényi társadalmi érdekek javára még soká, nagyon soká érvényesíthesse nagy tudásának bő terméket.

Áldott a munkája, de legyen áldott élete is!

Egy jelen volt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Előfizetési felhívás.** Lapunk jelen szá-mával új évnegyedbe lépünk, mely alkalommal új előfizetést nyitunk a „Petrozsény és Vidéké”-re. Kitartóan, hűen kiüzünk azon irányban, azon czélért, melyeknek eddig is kifejezői, szerény munkái voltunk annyi időközön keresztül s melyek-nek mindenkor rendíthetetlen zászlóvivői mara-dunk. Eleven szellemben, mindenre kiterjedő lapot nyújtunk, mely tájékozást ad nemcsak a helyi életéről, nemcsak annak minden figyelemre méltó fázisáról, hanem e vidék viszonyairól is.

Kérjük, hogy az eddig tanúsított támogatás ne lankadjon, hanem növekedjék folyton. Kérjük előfizetőinket előfizetéseik megújítására s hogy minél számosabb hívet toborzzanak lapunk zász-lója alá. A hátralékosokat pedig kérjük *hátralé-kaik posta fordultával való beküldésére*, mivel a lap fentartása nagy anyagi áldozattal jár. *Nyári la-kásváltoztatás, vagy fürdőre utazás esetében értesítés után a lapot a legpontosabban utánküldjük.*

A „Petrozsény és Vidéké” előfizetési ára:

egész évre	8 korona
fél évre	4 korona
negyed évre	2 korona
egyszám ára	20 fillér

— **Haláleset.** A községházán fekete gyászlobogó lengése hirdette, hogy valaki olyan költözött el ember-társai közül, ki iránt az előljáróság is érdeklődött. Groszek Ferdinánd volt, Petrozsény egykori bírája, ki élete 62-ik évében július hó 5-én hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Hittetemeit e hó 6-án helye-zték öröknyugalomra. A község előljárósága a temetésre kivonultatta diszben a rendőrséget s maga is megjelent. A temetést itt is Sárossy József rendezte.

— **Halálozás.** Egy munkáselet, egy a társulatához rendíthetetlen hűséggel ragaszkodó alkalmazott hunyt el Pittner József magyar kir. főknákszszal. Nyugdíjaztatási ideje óta a salgótarjáni bányatársulatnál teljesítette be-születben a főszállásmesteri állással járó teendőket. Hő-napok óta fekszik már súlyos betegen. A halál gyötrő kinjaitól e hó 5-én mentette meg, életének 67-ik és bol-dog házasságának 22-ik évében. Nagy részvét mellett temették el f. hó 7-én. Lelkinyugalmáért székesszerű hozzátartozói a petrozsényi róm. kath. templomban en-gesztelő szentmiseáldozatot rendeztek. A gyászpompával meghatóan rendezett végtisztviselés megadása a Sárossy József petrozsényi első temetkezési vállalatának műve.

— **Rendkívüli megyei közgyűlést** tűzött ki Hunyad-vármegye főispánja július hó 15-dikére. A közgyűlés tárgysorozata 87 pontból áll. Nagy az érdeklődés a második pont iránt, a melynek alapján a vármegyei alkalmazottaknak fizetési osztályokba és fokozatokba való beosztása és illetményeiknek megállapítása lesz tárgyalva.

— **Szépen sikerült évszáz volt az iskronyi fű-résztelepi iskolában.** Tévedésen alapul az a vélekedés, hogy ezt az iskolát Maderspach Viktor tartaná fel nagy anyagi áldozatok árán; ő csak létesítette s ma is fel-ügyeletet gyakorol; a fentartási költségeket a fűrészvállalat munkásai viselik. A hivatalosan felkért vizsga-biztostól, Kósa Mihálytól vettük azt az örömdetes hírt, hogy a vizsgán a gyermekek szebbnél-szebb értelmes felelettel tettek tanubizonyosságot vasszorgalmu tanítójuk fáradhatatlan munkásságáról. Özv. Maderspachné urnó, a fűrészvállalat ellenőre elismerésének kifejezésül a jó és szorgalmas tanuló között 27 K. jutalmat osztott ki.

— **Táncmulatságot** rendez f. évi július hó 24-én a Kaszinó kertben a petrozsényi evang. nőegylet saját pénztára javára. Erre a sikerültnek ígérkező mulatságra tekintélyesebb munkás családok is meglesznek híva, miért is a meghívó kívánatra előmutatandó. Belépti-díj: személyjegy 1 kor., családonként 3 személyig 2 korona.

— **Nyilvános lezámolás és köszönet nyilvánítás.** A petrozsényi Máv. altiszti asztaltársaság által f. hó 3-án a Tute-féle nyárikert helyiségben rendezett Juliánison az asztaltársaság összes bevétele volt 174 kor. 48 fill.; ezzel szemben kiadás volt 114 korona. Maradt a könyvtár javára 60 kor. 48 fillér. Ezen jótéteményhez felülfizettek a következők: Buda Lajos 9 kor., Buda Károly 4 kor., Grausam Károly, Hercz Mór 3—3 kor., Sebő Jenő, Figuli Antal, Roth Frigyes 2—2 kor., Szücs Béla, Schmelik N., Grosz Margit, Kraktusz, Páltraján, Fodor Árpád, Eder Ottó 1—1 kor., Sprizitzky Gyula 60 fill., Gyöngyösi Gyula, Köh, N. N. 40—40 fillér, N. N. N. N. 20—20 fillér. Összes felülfizetés volt 34 kor. A mulatság igen kedélyesen folyt le, és tartott reggel 2 óráig. A fentiekért hálás köszönetet mond az altiszti asztaltársaság elnöke,

Ádám Miklós.

— **Reformátusok majálisa.** Az ev. ref. templomban felállítandó orgona költségeinek fedezésére f. hó 17-én délután a Tute-féle kerkhelyiségben s kedvezőtlen időben ugyanott a vendéglő nagyertermében jótékonycélu majálist rendez Buda Károly védnöksége alatt az egyház előljárósa. Elnök: Kósa Mihály, Bartalus Ferencz; godnok: Ungváry György; ellenőr: Lakner József; pénztárnok: Nagy Ferencz; jegyző: Fekete József. Beléptidj: személyenként 1 kor.; családjegy 2 korona. Felülfizetéseket a jótékonycél érdekében az egyház köszönettel fogad. A falragaszok meghívóul szolgálnak, mert külön meghívók nem lesznek kibocsátva. A talpalá válót Péter Károly petrozsényi első zenekara játssa.

— **Egy mulatság eredménye.** A lupényi ev. ref. templom építési költségeinek fedezésére a jó multkorában Lupényben egy úgy anyagilag, mint erkölcsileg is igen sikerült táncmulatságot rendeztek. Az egyház-község előljárósa a nemes czélt elősegítő s alább kitüntetett felülfizetőknek meghozott anyagi áldozatukért e helyen is hálás köszönetét fejezi ki. Krizko Bohus 8 korona 80 fillér, Dr. Koczander József 11-20, Kósa Mihály 5-00, Zoltán Artúr 4-40, Foszto Lajos I. és Dénes 4-40, Csorás Pál 2-80, Mandel Herman 2-80, Csegezi György 1-40, Schwemhammer István 1-40, Vadász Mózes 2-00, Gurka János, Hummel Károly, Albert József, Antal Izsák, Klein Jakab, Vittko Kornél, Gaál Béla, Csicseli Andre és Földrári János 1-40—1-40, Pitsch N. 1-20, Simon Balázs 0-80, Manner Géza 0-40, Inszter István 0-40, Wirth Rezső 0-40, Lerch Albert 0-60, Vajda Péter, Kereső Ferencz, Domsa Marian, Szilágyi Efraim, Bán Ádám, Szász István, Zajzon Artúr, Anderko Ágnes, Bányhor István, özv. Toth Jánosné, Nemes Albertné, Márkus Domokos, Boszter Herman, Veis Jakab, Incze Gyula, Lerch Ferencz, Balási örsvezető, Vagner Jolán és Bako Gábor 40—40 fillér. Viter N., Tomás N., Zippenfenig Mihály, Bothe János, Papp Sándor és Bilonszki Hipolid 20—20 fillér. Csillag Gusztáv 40 fill., Szubim Rudolf, Sztojka Béla, és Mátyás Lajos 80—80 fillér. Tiszta jövedelem 82 K. 16 fillér.

— **Kardpárbaj.** Két petrozsényi uriember között a napokban súlyos feltételek mellett állítólag véres kimeneteli kardpárbaj folyt le, melyen a kihívó mellén tekintélyes vágást kapott volna. Az állítólagos párbajra heves összeszólalkozás adott volna okot.

— **A megyei tisztviselők fizetésrendezése** immár annyira haladt, hogy augusztus elsején az ígéretet meg is adják; akkor érkezik meg rájuk névze az első feccse, tömött bugyilárisok kíséretében.

— **Katonák nagy aratása** az idén nagy eredményre ment végbe. A besorozottak száma túlhaladta a követelményt. Az egészséges felesleg a jövő évre előirányozandó kívánalom javára lesz írva. A járáshoz tartozók közül június hó 27-én és 28-án bevettek 75-öt, ebből 52 ujoncz, 20 póttartalékos, három pedig családfentartó póttartalékos. Az idegenek közül besoroztak 26-ot.

— **A bakter bravurja.** F. hó 6-án éjjel Vutka János társulati éjjeli őrlatortoztatott két Romániából csempészett marhát. A csempészek elmenekültek. A két állatot f. hó 8-án Petrozsény községében elárverezték. Nehéz idők nehezettek szegény mészárosok fejére, ha már a bakter is ellenségük lett. Nygion tornyosulnak a sötét fellegek.

— **A lépfene,** a szárvasmarha állománynak ez a veszedelmes ellensége a petrozsényi szolgabírói járásban egy második esetben is fellépett, még pedig Petrilla községben. Terjedését megakadályozandó, a közigazgatási hatóság a legmesszebb menő övintézkedéseket

már megtette. Erdős járási m. kir. állatorvos a szárvasmarhaállomány beoltását folytatja.

— **Felhőszakadás.** Hosszu szárazság után, a lefolyt hét őrítő esővel vette kezdetét. Az ég esatornái a legnagyobb mértékben azonban csak f. hó 8-án, pénteken eredtek meg. A Magyar-Zsil mentén valóságos felhőszakadás vonult végig s tartott nem kevesebb mint egy óráig. Az utcák patakokká alakultak, lemosva a járdákat és a vízfelfolyó árkok piszkait. A Csipa felé vezető uton az ár az összes kisebb hidakat magával ragadta. Nagyobb károkat sehol sem okozott.

— **A véderdők állapotáról** szerzendő meggyőződést, napok óta tartozkodik járásunkban a földmívelési miniszterium egy kiküldöttje Jausz, miniszteri főerdőfelügyelő. Személyesen jár be és tekint meg minden egyes helyet s különös szigorral, a legkisebb részletekre is kiterjed figyelme, hogy a közhirtokosság és magántulajdonosok eleget tesznek-e erdészeti szempontból minden tekintetben a törvény követelményeinek.

— **Erzsi néni** most a nők legkedvesebb tanácsadója. A friss gyümölcsöt és zöld főzelékféléket most kezdik berakni tőle mikor a cseresznye érik és a babgyenge, végződik pedig a berakás késő ősszel, a duráni barack és a téli ugorka eltevésével. A kik jó befőttes és téli zöld főzeléket akarnak úgy eltenni, hogy ne romolják, azok mind a már IV. kiadásban megjelent „Erzsi néni, Hogy kell befőzni?” című könyv tanácsa után indulnak, a melynek ára diszkótesben 2 korona és megrendelhető Lévai Mór kiadóhivatalában Ungvárt utánvétellel. A kik az összeget utalványon előre beküldik, bérmentve kapják meg. Sok utánzás van már Erzsi néni befőttes könyvének, de az eredetnek nyomába sem léphet egyik sem. Csak Erzsi néni könyvét tessék kőzni és mást ne fogadjon el.

— **Uj baromfityénysztési ág.** A közönséges mezei vagy parlagi galamboknak, melyek minden figyelem nélkül ott kellenek a tornyokban, a mágtárak eresze alatt stb., a gazda eddig alig vette valamelyes hasznát. Az „Országos Baromfityénysztési Egyesület”, ezen segítő, a parlagi galambok fogyasztását úgy rendezte, hogy minden időben bármekkora mennyiséget átvehet. Fizet minden egyes parlagi galamb darabjéért az eladó helyén 40 fillért és elvállalja a vasuti szállítási költségeit. Tekintve, hogy a parlagi galamb évenként tízszer is költ és husz db fiatal nevel, s tekintve végül, hogy a kis galambok felnevelése semmibe sem kerül, ki fog tűnni, hogy száz pár parlagi galamb eltartása majdnem nyolczszáz koronát eredményez, mi ezen, eddig ki nem használt baromfityénysztési ágból kétségtelenül figyelemre méltó jövedelem. A kinek már is voltának eladó parlagi galambjai, az sziveskedjek azt bejelenteni „Országos Baromfityénysztési Egyesület”-nek Bpsten, VII., Rottenbiller-utca 30. szám.

Köszönetnyilvánítás.

Felejtethetlen férjem elvesztése alkalmával fájdalunk enyhítésére a minden irányból megnyilatkozott részvétért ez uton is hálás köszönetet mondok, különös köszönet a Petrozsény és járási ipartestület minden egyes tagjának, valamint a bányatársulati zenekarnak.

Petrozsény, 1904. július hó.

Özv. Groszek Nándorné, és családja.

Szerkesztői üzenetek.

J. Vulkán. Cikkét vettük. Elég ügyes tollra vall. Elvagyunk ugyan tárczával látva, de azért jövő számunkban helyet szorítunk.

A „Maleának sós vize” című költeményét, — bár megfelel a költészet minden követelményének —, olyan lévén a szezon hogy közlése által elriasztanak a nőket a fűdzőzéstől, — nagytartalmu melegséget is tekintetbe véve, a téli idényre osztottuk be.

Kiváncsi. Petrozsény. Igaz van; a kanakokoknak is megvan engedve civzil ruhába járni, de az az uri alak, kit ön le akar rántani, mert merésztel egy szép asszony ablaka alatt legyeskedni, nem kánszok, hanem egy tisztességben megöszülni szándékozó modern civzis, a ki nem is titokban jött közkedveltségnek örvendő petrozsényi fiát meglátogatni. Cikke frívól; nem közölhetjük. Tolla jonak ígérkezik, kérünk más irányut.

Pikoló. Petrozsény. Tudjuk kinek szól a vers. Ezzel úgy se hozzá helyre hibáját. A feketét fehérre mosni nem lehet. Közlésével csak Önnek ártanánk. — Talmi már az egész világ. Csak egy kis „Luft” s aztán valamennyiök szeme előtt ez az ige lebeg: „Szedj illatos rózsákat míg tart a szép nyár; becsüld meg az órákat az idő eljár!”

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

Főmunkatárs: **Fekete József.**

822 szám.

1904.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1904. évi 3139. és a bpesti keresk. és váltó kir. törvényszéknek 1904. évi 39208. számú végzése következtében Dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Kohn Katalin és Taub Ármin bpesti ügyvéd által képviselt Tedit testvérek bpesti czég javára Blummenberg Róza és társa petrozsényi czég ellen 525 K. 150 K. s járuléka erejéig 1904. évi május hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt 921 kor. 20 fill.-re becsült következő ingóságok, u m.: ruhaneműek, pléh-edények, különféle bolti árucikkkek és butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróóság 1904 évi V 661/2 számú végzése folytán 525, 150 kor. tőkekövetelés, ennek 1904 évi április hó 30 napjától járó, és 1904 évi április hó 24 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 114 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Petrozsényben végrehajtást szenvedő lakásán és üzletében leendő eszközölésére **1904. évi július hó 15-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükségeseten becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1904. évi június hó 29 napján.

B. Bánffy Albert

kir. bír. végrehajtó.

Dupla villanydelejes

kereszt

vagy

csillag

D. R. G. M. 8850. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma asthma (nehéz lélegzés), almatlanság, fülzugás, nehéz hallás, epilepsia (eskőr), idegesség, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmisenem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; megvagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,

idült betegségeknek alkalmazandó

A kis készülék ára 4 korona,

könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely széküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3 sz.

Both János Petrozsény.

Ujonnán berendezett és felszerelt temetkezési vállalat Petrozsényben.

Nem kiméltem semmi kiadást, felszereltem és berendeztem üzletemet újlag, s állandóan készletben tartok: mindenféle egyszerű és finom érc- és fakoporsókat, koszorúkat, szallagokat stb. elvállalok mindenféle temetéseket, ravatokat világitással együtt úgy helyben, mint vidéken is.

Isten óvjon mindenkit csapástól, de ha már a kéréseket végzet sujtott, miért ne fordulnának ahhoz a temetkezési vállalathoz a mely a legmagasabb kívánalmaknak megfelel és mégis a legolcsóbb; miután sikerült jutányos áron megvásárolnom a volt Teusch-féle temetkezési szövetkezet csődtömegének legnagyobb részét és most abban a jó helyzetben vagyok, hogy bármely pillanatban elvállalhatók temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, a gyászszert megtörténve után nyert bármi értesítésre — vidékre is — a legrövidebb idő alatt tiszteletemet megteszem, a rendeltetést átveszem és gondoskodom annak gyors és pontos kivételéről, a legjutányosabb árakban.

Gyermekkoporsók 2 K. től feljebb, melyhez fejfakeresztet teljesen ingyen adok, nagyinak 1 öl nagyságban 6 koronától feljebb 300 koronáig; egy temetéshez szükséges kellékek, u. m. koporsó, szemfedél, párna, lepedő, gyermeknek 6 koronától feljebb, nagynak ugyanaz mint fent 12 koronától feljebb. Márványszínű gyermekkoporsók 2 koronától, nagy koporsók 6 koronától feljebb kereszttel vagy fejfával együtt.

Felszereltem és berendeztem üzletemet újlag főképen azért is, mert a mélyen tisztelt nagyközönség részéről azzal a kitüntető bizalommal lettem kitüntetve, hogy ismerve pontosságomat és az árak megszabásában utólagos mellányosságomat egy előfordult temetés esetén a végtisztesség megadásához szükséges összes kellékeket mindenki nálam szerezte be, s a temetést általam végeztette.

Szíves figyelmükbe magamat ajánlva továbbra is mély tisztelettel maradok

Both János

5—12 Petrozsény, a kórház mellett.

Sürgőnyozim: Both János Petrozsény.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG.

A Zárda szomszédságában lévő, Főutczára nyíló két nagy teremből álló **üzlethelyiség** azonnal kiadó. Értekezhetni lehet:

Figuli Antal

nyomdatulajdonossal.

Krausz József,

órászmester

Petrozsényben, Kossuth Lajos utcán.

Ajánlja a Petrozsény és vidéke n. é. közönségnek a Kossuth Lajos utcán levő raktárát, melyben legfinomabb kivitelű fali- és inga-órák, legjobb és pontosan kiszabályozott zsebórák, arany- és ezüst-ékszerek, ugymint: varrógép és kerékpárok és azoknak alkotrészei, villamos háziesszengő stb. cikkek. gyári áron kaphatók.

Elfogad mindenféle óra- és ékszerjavításokat 2 évi jótállás mellett, varrógép és kerékpár javításokat legjutányosabb áron saját műhelyében készülnék el.

Elvállalok villamos háziesszengők és acytelyn világitási felszereléseket.

Végül ajánlom a most forgalomba jött villamos irodai órákat, melyeket felhuzni soha nem kell, üzletemben mindenkor megtekinthetők.

Tisztelettel

Krausz József.

PÉNZ

A Pénzügyi Tanácsadó kiadó vállalata minden pénzkölcsönt keresőnek tájékoztató fölvilágosítást és tanácsot nyújt díjtalanul, tehát mielőtt pénzkölcsönt tárgyában bárhová is fordulna, kérje ki a Pénzügyi Tanácsadó véleményét és kérjen részletes fölvilágosítást nyújtó ingyenes prospektust.

Kölcsönt

folysított pár nap alatt a legkülansabb feltételek mellett. Meglevő kölcsönöket konvertál nagyobb összegre. Állami, megyei, városi hivatalnokoknak, vasutiaknak, tanároknak, katonatiszteknek és bármely alkalmazásban volt nyugdíjasoknak, szóval minden köz-

tisztviselőnek

10—25 éves törlesztésre 7% kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezőnyyre (váltó nem kell). Kölcsönt legtöbb esetben kezes nélkül folyósítunk és ha mégis kezes kellene, készséggel állunk kezeseket külön díj nélkül. Azon tisztviselők, kik a fizetésrendezés után óhajtanak kölcsönt fölvenni, már most tegyék meg a kérdéseket, hogy előre megtehessek a szükséges lépéseket a kölcsön folyósítása iránt.

Kimutatás,

ki mennyi kölcsönt kaphat:

1800	kor.	fizetéssel kaphat körülb.	1500	kor.
2000	"	"	3000	"
2200	"	"	4000	"
2400	"	"	6000	"
2600	"	"	6500	"
2800	"	"	6800	"
3000	"	"	7000	"
4000	"	"	10000	"
5000	"	"	12000	"
6000	"	"	14000	"

Levélbeli megkeresésnél megirandó: állás, fizetés, eltöltött szolgálati idő és kor.

Folyósítunk továbbá hitelképes egyéneknek 500 koronától a legmagasabb összegig kezesekkel

Váltókölcsönt

1—5 éves törlesztésre havi vagy visszafizetés mellett. — Kölcsönt kieszközlünk ezenkívül legalább 3 év óta fennálló életbiztosítási kötvényre, mindennemű sorsjegyre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényre, ez utóbbiakra az érték 90%-áig.

Jelzálogkölcsönt

a becsértéknek 70%-áig folyósítunk 4%-ra földbirtokra. A megkereső levelekhez csatolandó: a kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat.

Levélbeli megkeresésnél válaszbélyeg kéretik.

Czimünk:

Pénzügyi Tanácsadó

kiadóhivatala

Budapest, Klauzál-utca 6. II. em. II.

Telefon 16—42. Törvénysz. bej. czég.

1—

KÉREM OLVASNI!

Bátor vagyok a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy Adler **fényképészeti műterme** Ullmann ur házában, a tisztelt rendelő közönségnek új kedvező alkalmat nyújt arra, hogy a műtermet minél többen meglátogathassák.

Kész vagyok minden felvételtől mintaképpel szolgálni, úgy, hogy a tisztelt rendelő közönség ne legyen azon kellemetlenségnek kitéve, hogy nem megfelelő képeket visszautasítson, hanem a mintakép megtekintése után eszközölhető a rendelés.

A n. é. közönség szíves pártfogását tovább is kérve maradok teljes tisztelettel

Adler A.

Herbst Pál üzletvezető.

NYOMATOTT FIGULI ANTAL GYORSSAJTOJÁN.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyjából ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincs oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felvehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb disze, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Czim:

Érmelégi első szőlőültványtelep Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

A „Kávé király”-hoz.

A ki jó zamatu s illatu kávét kedvel, az esakis „KIRÁLY-KÁVÉT” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s eddig még egy nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb ezírk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden ízt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgrammos doboz — 4 kor. 80 fill.

2 " " — 9 " "

4 " " — 17 " 20 "

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. Cuba K. 13.50

1 " 5 " " Ceylon „ 12.—

1 " 5 " " Jamaica „ 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

a „Kávé király”-hoz

Budapest, VI. ker. Teréz-körút 2/b.

A „Kávé király”-hoz.

KÖNYVKÖTÉSZETEMET

az igényeknek megfelelően akként rendestem be, hogy minden esen szakmába vágó megbízatást a legpontosabban, legjutányosabban és a legmegszesebb menő kívánalmaknak megfelelően teljesíteni képes vagyok. A legegyszerűbb- és legdiszesebb könyvkötészeti munkálatokat, szalagfelirat, aranyozásokat s e nemű diszmunkálatokat teljesitem s a n. é. közönség pártolását tisztelettel kérem:

FIGULI ANTAL.